

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, đức Một thời Đức Phật ở vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà nước Xá-vệ. Khi ấy, nhóm sáu Tỳ-kheo nghe những lời đấu tranh của các Tỳ-kheo rồi đem đến nói với người kia, khiến cho Tăng chưa có việc tranh cãi thì khởi lên việc tranh cãi, đã có việc tranh cãi thì không trừ diệt được.

Các Tỳ-kheo nghĩ như vậy: Vì nguyên nhân nào khiến cho Tăng chưa có việc tranh cãi thì phát khởi việc tranh cãi; đã có việc tranh cãi thì không trừ diệt được? Các Tỳ-kheo quán sát, liền biết điều đó là do nhóm sáu Tỳ-kheo nghe những lời đấu tranh của các Tỳ-kheo, rồi đem đến nói với người kia, cho nên như vậy.

Các Tỳ-kheo nghe việc này, trong số đó có vị thiếu dục, tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Tại sao các Thầy nghe những lời đấu tranh của các Tỳ-kheo, rồi đem đến nói với người kia, khiến cho Tăng chưa có việc tranh cãi thì phát khởi việc tranh cãi; đã có việc tranh cãi, thì không trừ diệt được?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải

pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Tại sao các ông nghe những lời đấu tranh của các Tỳ-kheo, rồi đem việc ấy đến nói với người kia, khiến cho Tăng chưa có sự tranh cãi, khởi lên sự tranh cãi; đã có sự tranh cãi thì không trừ diệt được?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách rồi, bảo các Tỳ-kheo:

- Đây là những người ngu si, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là những người ban đầu phạm giới này. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo chế giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Tỳ-kheo nào, sau khi các Tỳ-kheo cùng tranh cãi nhau, nghe⁴¹⁶ lời người này đem qua nói với người kia, Ba-dật-đề.

415. Ngũ phân: Ba-dật-đề 60; Tăng kỳ: 78; Thập tụng, Căn bản: 76. Pali, Pác. 78.

B. GIỚI TƯỢNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Đấu tranh: Có bốn loại. Đó là ngôn tránh, mịch tránh, phạm tránh và sự tránh.

Nghe: Lén nghe người kia nói.

Nếu Tỳ-kheo nào đến nghe những lời tranh cãi của Tỳ-kheo khác, từ đường này đến đường kia; từ đạo đến phi đạo; từ phi đạo đến đạo; từ cao đến thấp, từ thấp đến cao, đến mà có nghe, phạm Ba-dật-đề, không nghe phạm Đột-kiết-la.

Nếu phương tiện muốn đi mà không đi, hoặc hẹn đi mà không đi, tất cả đều phạm Đột-kiết-la. Hoặc hai người nói chuyện ở chỗ tối; nên búng ngón tay hay tăng hắng để cảnh giác họ, không làm vậy thì phạm Đột-kiết-la. Hoặc hai người ở chỗ kín nói, cũng phải khảy móng tay hay tăng hắng, không làm như vậy thì phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Nếu hai người nói chuyện với nhau ở chỗ tối tăng hắng hay búng ngón tay, hoặc hai người ở chỗ kín nói chuyện, búng ngón tay, tăng hắng. Trên đường đi, hai người đi trước cùng nói chuyện, mình từ sau đi đến, tăng hắng, búng ngón tay. Hoặc muốn tác yết-ma phi pháp, yết-ma phi tì-ni, các yết-ma không trụ xứ, tổn giảm, không lợi liên hệ chúng Tăng, liên hệ tháp, liên hệ Hòa thượng, đồng Hòa thượng hoặc A-xà-lê, đồng A-xà-lê, thân hậu tri thức. Đối với các yết-ma như vậy, muốn được biết nên đến nghe thì không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.

416. Ngũ phần: Nghe lén trong chỗ khuất 屏處默聽.